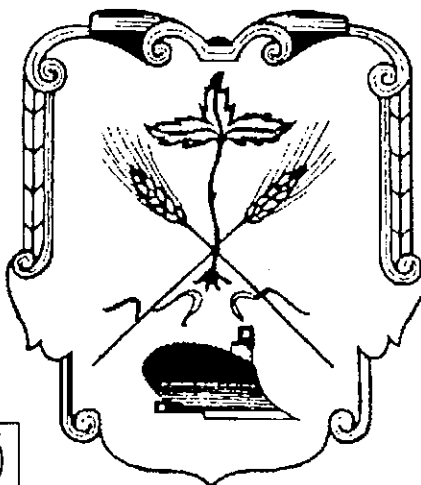

GALGA

6. szám 1998. JÚNIUS

HÉVÍZ

Havonta megjelenő olvasnivaló

Máma vagyon piros PÜNKÖSD napja...

Elérkeztünk a tavaszi ünnepkör utolsó nagy eseményéhez, a **PÜNKÖSDHÖZ**. Az egyház kiemelten számon tartja ezt az ünnepet, ugyanakkor a nép által őrzött hagyományokban is megannyi szokást, dalt, játékot találunk.

Ilyen pl.: a püNKÖSDI menyasszony-járás is.

A következő részlettel szeretnénk az idősebbek számára feleleveníteni, a fiataloknak pedig kedvet csinálni a püNKÖSDÖLÉS megismeréséhez.

PüNKÖSD vasárnapján a tíz-tizenhárom éves kislányok lakóhelyük (falurész, utca) szerint több csoportban jártak köszönteni. A fehér ruhába öltözött lányok párosával, kézen fogva mentek az utcán. Egyikük fején koszorú volt, ő volt a püNKÖSDI menyasszony. Minden résztvevő lány egyformán, fején koszorúval, később koszorú nélkül, fehér ruhában volt. A század első felében még a házak udvarára is bementek. Köszöntek, hogy: „- Dicsértessék a Jézus Krisztus! Máma vagyon piros püNKÖSD napja, szabad-e köszönteni?”

Az igenlő válasz után az udvaron körbe álltak és rezgő lépésekkel táncolni kezdtek. Közben énekeltek:

„Máma vagyon, máma vagyon piros püNKÖSD napja, napja

*Holnap leszen, holnap leszen a második napja, napja
Andreás, bokrétás, felesége jó táncos
Az ura selyemszál, szolgálója aranyzál
Tüve bukorica, öleld akit szeretsz!*

János uram, János uram

*Jól megfogd a lovadnak a száját, száját
Ne tapossa a püNKÖSDI rózsát, rózsát*

*Andreás, bokrétás, felesége jó táncos
Az ura selyemszál, szolgálója aranyzál
Tüve bukorica, öleld akit szeretsz!
– Dicsértessék a Jézus Krisztus!”*

A refrénre a középen álló lány választott párjával forgott, a többiek pedig körben jártak.

Egy generációval korábban, mint a ma élő legidősebbek, ugyancsak püNKÖSDKOR mentek a lányok *Hajagyöngyét mondani*. Az utcán sétálva a hidasjátékok egyik változatát játszották, amelyet – kétféle refrénje alapján – *Hajagyöngyének*, illetve *Magyari Örsének* emlegetnek.

*„Mért küldött az urasszony? Haja-gyöngye-haja.
Néktek hidat csinálni. Haja-gyöngye-haja.
Minek néktek az a híd? Haja-gyöngye-haja.
Néktek azon átfárni. Haja-gyöngye-haja.
- Ki népei vagy-vagytok? Magyari Örsze
Orgonamesteré vagy-vagytok. Magyari Örsze
A' minékünk ellenségünk. Magyari Örsze
Miről való ellenségtek? Magyari Örsze
Hidunk lábát eltörette. Magyari Örsze
Szekeünket feldöntette. Magyari Örsze
Meggzőgezzük sárga szöggel. Magyari Örsze
Betapasztjuk sáralommal. Magyari Örsze.*

*- Nyiss kaput, nyiss, lévai bíró!
Új hold, fényes hold, borsos kapitány volt,
Lehajtom fejemet, sátorba képe-met.
Újítottam.”*

- szerk. -

ÖNKORMÁNYZATI KALEIDOSZKÓP

ÖNKORMÁNYZATI TÁJÉKOZTATÓ

Községünk önkormányzatának képviselő-testülete legutóbbi ülését 1998. május 19-én este, 19 órai kezdettel tartotta a Községháza tanácskozó termében.

Az **1. napirendi pontban** Dr. Basa Antal polgármester számolt be a képviselőknek a testület lejárt határidejű határozatainak végrehajtásáról, és adott tájékoztatást számukra az előző ülés óta történt fontosabb eseményekről.

Felháborodásának adott hangot amiatt, hogy hétfőn este 6 és 7 óra között a Széchenyi utcában közelmúltban elültetett facsemetékből 7-et derékban vandál módon kettétörttek, és az esetnek nem volt szemtanúja.

A **2. napirendi pontban** a képviselők az általános iskola Pedagógiai Programját és tantervét tárgyalták meg, és a szakértői vélemény alapján jóváhagyták. Az iskolában szeptember 1-től már a Pedagógiai Program alapján történik az oktatás, míg a NAT-ot az I. és VII. évfolyamok fogják alkalmazni.

A **3. napirendi pontban** a képviselők Nagy Andreának, a kuratórium titkárnak előterjesztésében a Szentandrási Népfőiskolai Alapítvány beszámolóját hallgatták meg az elmúlt év munkájáról.

A **4. napirendi pontban** a községi polgári munka támogatására a képviselő-testület által alapított Galgahévíz Közbiztonságáért Közalapítvány kuratóriuma elnökének

beszámolóját hallgatták meg az alapítvány pénzügyi helyzetéről, a polgárőrség megújulásáról. A képviselők örömmel vették tudomásul, hogy a közelmúltban ismét megkezdődött a községben a polgárőr csoport járőr-tevékenysége, a polgárőrség szervezetiileg integrálódott a Galgahévízi Önkéntes Tűzoltó Egyesületbe úgy, hogy az egyesület kibővítette tevékenységi körét a közbiztonsági tevékenységgel, a neve pedig Galgahévízi Önkéntes Tűzoltó Egyesület-ről Galgahévízi Önkéntes Tűzoltó- és Polgárőr Egyesületre módosult. Az alapítvány kuratóriumának elnöke hangsúlyozta, hogy az ismét megkezdődött rendszeres éjszakai polgárőr járőrözési tevékenység benzinköltségének finanszírozása további pénzforrásokat igényel.

Az **5. napirendi pontban** Dr. Basa Antal polgármester tájékoztatta a képviselőket a faluünnep előkészületeiről, valamint a tervezett programokról.

A **6. napirendi pontban** a Belügyminisztérium Személyzeti és Munkügyi Főosztály írásbeli megkeresésére a képviselők Nagyhaju Béla jegyző kikérőjét tárgyalták meg és járultak hozzá 1998. június 1-jei áthelyezéséhez.

Nagyhaju Béla
jegyző

TALLÓZÓ

Gondolatok és számok az 1998-as költségvetésről

I. Már a költségvetési koncepció elkészítésének időszakában szembeesünk kellett a következő 3 ténnyel:

1. Várható bevételeink csak az intézményeink minimális működési (szinttartási) feltételeire nyújtanak fedezetet.
2. A szennyvízcsatorna-beruházással, a turai regionális hulladéklerakó építésével kapcsolatos kötelezettség-vállalásainak teljesítésének pénzügyi feltételeit csak a közmű-részvényeink egy részének értékesítésével lehet megteremteni.
3. Saját bevételeinket (térítési és szolgáltatási díjak, helyi adók) emelni kell. A pénzbeli és természetbeni szociális és gyermekjóléti ellátásokra kapott állami hozzájárulást ki kell egészíteni 15 millió Ft-ról 22 millió Ft-ra a felmerült minimális igény szerint más forrásból.

Az általános iskola, napközotthonos óvoda és művelődési ház fenntartására nyújtott normatív állami támogatást más forrásból ki kell egészíteni legalább a költségvetési koncepcióban jóváhagyott kiadási szintre.

A szemétszállítási díj négy év utáni emelése sem keletkezett többletbevételt, mivel a befolyó összeget teljes egészében fel-emészti az összegyűjtés, szállítás, elhelyezés, ártalmatlanítás, azaz a szeméttelép fenntartási költsége.

A gépjárműsúlyadó emeléséből befolyó többletbevétel sem juttatja más célra felhasználható szabad pénzügyi kerethez az önkormányzatot, mivel a rendelet szerint azt teljes egészében az önkormányzati utak karbantartására, kátyúzására, esetleg út építésére, ill. az ezzel kapcsolatos lakossági kezdeményezések elősegítésére szabad fordítani.

A két év után felemelt kommunális adóbevételből sem jut szabad kerethez az önkormányzat, mivel a befolyó bevételből kell fedezni az új regionális szeméttelép saját erő igényét.

Az újonnan bevezetett helyi iparüzési adóból sem tudunk többletforrást biztosítani intézményeink működési színvonalá-

nak javítására, mivel azt pedig teljes egészében a szennyvízcsatorna-hálózat építéséhez a GA-Tu Víziközmű Beruházó Társulat által felvett beruházási hitel törlesztésére kell fordítanunk, ugyanis a lakosság által fizetett érdekeltségi hozzájárulás csak a hiteltörlesztő-részlet kb. 1/3-át fedezi.

II. Várható bevétel:

1. **Saját bevételeink: 26.900 e Ft** (kommunális adó, helyi iparüzési adó, szemétszállítási díj, szolgálati lakások utáni lakbér, sírhelymegváltás, étkezési térítési díj, helyiség-bérbeadás, egyéb sajátos bevétel)
  2. **Átvett pénzeszköz: 11.700 e Ft** (OEP fogorvosi és védőnői szolg., jöv. pótló tám., közhasznú munkások, társulati érdekeltségi hozzájár.)
  3. **Átengedett, megosztott bevételek: 38.487 e Ft** (SZJA és gépjárműadó 36.087 e Ft, ill. 2.400 e Ft)
  4. **Normatív állami hozzájárulás: 43.652 e Ft** (általános támogatás, iskolai, óvodai oktatás, közoktatási hozzájár., közművelésügyi hozzájárulás., szoc. és gyermekjóléti feladatok, kommunális, igazgatási feladatok és sport)
- Bevétel összesen: 120.739 e Ft**

III. Várható kiadás:

1. polgármesteri hivatali közfeladatok, egészségügyi, pénzbeli ellátások, segélyek: 58.531 e Ft
  2. általános iskola: 30.400 e Ft
  3. óvoda: 23.400 e Ft
  4. művelődési ház: 5.530 e Ft
  5. szennyvízhitel + kamat: 8.655 e Ft
  6. szilárd hulladék kezelése: 4.004 e Ft
- Kiadás összesen: 130.520 e Ft**

Nagyhaju Béla
jegyző

Mezőgazdasági kistermelők társadalombiztosítási jogállásáról

1997. január 1-jétől megváltozott a mezőgazdasági kistermelést folytató természetes személyek társadalombiztosítási jogállása. Ezek a személyek 1996-ban a társadalombiztosítási törvény szerint egyéni vállalkozónak minősültek. Amennyiben bejelentkeztek a társadalombiztosításhoz, mint kistermelők biztosítottak lettek, azaz a társadalombiztosítás minden ellátására jogosultságot szereztek. Nem kellett kistermelőként járulékokat fizetni azoknak, akik egyéb jogcímen tartoztak biztosításba, például munkaviszonyban álltak, szövetkezeti tagként a szövetkezetben a munkát végezték. Akkor sem terjedt ki a biztosítás a kistermelőkre, ha saját jogán nyugdíjas volt, illetve öregégi vagy munkaképtelenségi járadékot kapott tagsága alapján.

Östermelő hogyan szerezheti meg a nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt?

1997-től a társadalombiztosításról szóló törvény módosításával a kistermelők már nem minősülnek egyéni vállalkozónak. Ez azt jelenti, hogy akinek a jövedelemforrása csupán a mezőgazdasági kistermelésből származik, nem szerez jogosultságot a társadalombiztosítási ellátásokra. Felmerül a kérdés, hogy akkor hogyan szerezhet az ilyen személy például nyugdíjjogosultságot. A jelenlegi társadalombiztosítási jogszabályok szerint ők csak úgy szereznek szolgálati időt a majdani nyugdíjukhoz, hogy megállapodást kötnek a megyei Egészségbiztosítási Pénztárral, miszerint a kistermelő vállalja, hogy az ő általa megjelölt jövedelem, de legalább a mindenkori minimálbér – maximum a járulékfizetési felső határ figyelembevételével – 31%-át havonta megfizeti.

Hogyan jogosult az östermelő és annak eltartott hozzátartozója ingyenes egészségügyi szolgáltatásra? Járulékfizetési kötelezettség hogyan alakul?

További kérdés, hogyha a kistermelő ilyen címen nem biztosított, betegsége esetén kaphat-e ingyenes orvosi ellátást, mivel ma Magyarországon csak annak nem kell fizetnie az orvosi ellátásért, aki valamilyen címen társadalombiztosításba tartozik.

Az új szabályozás szerint az östermelők, mint **egészségbiztosítási járulékfizetésre kötelezett személyek** és eltartott hozzátartozóik a járulék megfizetése esetén jogosultságot szereznek egészségügyi szolgáltatásra. Járulékfizetésre kötelezett az, aki személyi igazolvánnyal rendelkezik vagy azzal rendelkeznie kellene, nem minősül biztosítottnak, biztosított eltartott hozzátartozójának, és semmilyen egyéb jogcímen egészségügyi szolgáltatásra nem jogosult. A járulékot havonta, a tárgyhónapot megelőző hónap első napján érvényes minimálbér alapján kell megfizetni. A járulék mértéke ezen összeg 11,5%-a, 1998. január 1-jétől a minimálbér 19.500,- Ft, tehát havonta megfizetendő járulék összege 2.243,- Ft.

Amennyiben a járulékfizetési kötelezettség egész hónapra nem áll fenn, akkor ennek az összegnek a 30-ad részét kell megfizetni naponta. A járulék megfizetésével az eltartott hozzátartozó is jogosulttá válik egészségügyi szolgáltatásra. Itt az **eltartott hozzátartozó** fogalmát is tisztázni kell. Az minősül eltartott hozzátartozónak, aki kiskorú gyermek, és az a közös háztartásban élő közeli hozzátartozó, akinek a havi jövedelme nem haladja meg a naptári év első napján érvényes minimálbér összegét.

A járulékfizetési kötelezettség szempontjából a termelési ágak nincs jelentősége, csak magának az östermelői minőségnek. Az éves árbevételnek sincs ebből a szempontból jelentősége. A járulékfizetés független attól is, hogy a kistermelő milyen adózást választ. Tb. szempontjából az sem lényeges, hogy a költségelszámolás tételesen vagy költségátalánnyal történik. Az viszont fontos, hogy amennyiben a havi jövedelem nem éri el a minimálbér összegét, akkor is legalább a minimálbér után kell megfizetni a 11,5%-os járulékot.

Kell-e egészségügyi hozzájárulást fizetni az östermelőknek?

Az egészségügyi ellátásokhoz szükséges pénzügyi források megteremtése érdekében az Országgyűlés 1997. január 1-jétől bevezette az egészségügyi hozzájárulást, melynek összege 1998. februártól havonta 2100,- Ft, illetve napi 70,- Ft. Az **östermelőknek** a havi 11,5%-os egészségbiztosítási járulékon felül **ezt az összeget már nem kell megfizetni**. Az Alkotmánybíróság határozata alapján az egészségügyi hozzájárulásról szóló jogszabályt 1997. június 11-ével módosították. A módosítás a kihirdetés napjával történik, tehát visszamenőleges hatálya nincs. E szerint annak a személynek, akinek személyi igazolványa van, már nem fizetnek utána hozzájárulást, és egyéni vállalkozónak nem minősül, nem köteles az egészségügyi hozzájárulást megfizetni. Fontos tudni, hogy az 1997. január 1-jétől 1997. június 11-éig befizetett egészségügyi hozzájárulás törvényben előírt kötelezettsége volt az östermelőknek, így visszakövetelni nem lehet, a visszafizetésre méltányosságból sincs lehetőség.

Bejelentési kötelezettség

A mezőgazdasági östermelőnek a járulékfizetési kötelezettség keletkezésének napjától számított 3 napon belül köteles az erre a célra rendszeresített nyomtatványon a lakóhelye szerint illetékes Megyei Egészségbiztosítási Pénztárnál bejelentkezni.

Ruszkai János
gazdajegyző

Az óvodában történtek

ÜNNEPNAPOK AZ ÓVODÁBAN

Nem csak az énekben igaz, hogy „virágos május hó, Isten hozott”, hanem az óvoda életében is. Hisz csodálatos, gyönyörű események történtek ebben a hónapban. Többek között szerepeltek a nagycsoportos óvodások a 6. Pest megyei Néptáncfalakon Dömsödön. Felejthetetlen vasárnapot tölthetünk el együtt mi, szülők és gyermekeink.

A helybeliek fogadása után az 5. osztályosaik bábjátékkal szórakoztattak bennünket, majd a táncbemutatók következtek. Sajnos, egy részét az átöltözés miatt nem láthattuk. A délelőtti műsorban utolsó számként galgahévízi népviseletbe öltözött gyermekeink következtek. Galgamenti dalok, népi gyermekjátékok egy csoportban – volt műsoruk témája. Öröm és büszkeség fogott el bennünket, szülőket, galgahévízieket, amikor ráncos szoknyájukban, rojtos nadrágjaikban megjelentek „nagycsoportosaink” a színpadon. Lélegzetünk visszafojtva szurkoltunk, hogy sikerüljön a műsoruk, de utólag rájöttünk, hogy felesleges volt. Meglepett bennünket (pedig többször bizonyosságát adták az ovisévek alatt ügyességüknek) magabiztosságuk, határozottságuk, felkészültségük. Mosolyogva, fáradtságot nem mutatva táncolták végig műsorukat.

Köszönetemet szeretném kifejezni a két óvó néninek, Farkas Györgynének és Darnyik Artemisznak, akik népviseletbe öltöztetve irányították, erőt, biztatást adtak a csoportnak, de a dadusoknak, Lajtossné Marika néninek is, aki az itthoni készülődésben volt nagy segítségünkre.

Újra bizonyították a gyerekek és az óvó nénik, hogy amit nagyon akarnak, azt meg tudják csinálni, még hozzá nem is akárhogyan. A négy év munkájának egy részét láthattuk ezen a verőfényes tavaszi vasárnapon, amely a jól megérdemelt fagyizással ért véget, melyre Kati óvó néni látott vendégül.

A napnak külön hangulata volt, a dömsödi Polgármester Asszony szavait idézve: „Legyen ez a virágcsokor minden anyáé egy életmunkáért”, amelyet az ottani óvó nőnek nyújtott át.

Igen, anyák napja volt aznap, de az óvodában a következő vasárnap ünnepeltük. Mit jelent ez számunkra? Nem kell mondanom, hisz látjuk gyermekeink lelkes, izgalomtól pirult arcán, és ilyenkor elérzékenyülünk, elfordulunk, lefelé nézünk, hogy ne is lássák rajtunk, hogy sírunk. Igen, merjük kimondani, bevallani, hogy ilyenkor elfelejtjük a sűrű hétköznapiakat, a veszekedéseket, szidalmakat, amit értük tesszünk, csak ők még nem tudják felmérni, megérteni.

Én, személy szerint 9 év óta járom az óvoda felé vezető utat, meghallgattam, végigsírtam 12 anyák napi műsort, és most fogom meg-

élni harmadszor, hogy elballag, elbúcsúzik gyermekem az óvodából, óvodától, a benne élő óvodás társaitól, hogy átadja a stafétabotot a következő csoportnak, és hogy elköszönnek a féltő, óvó szemmel figyelő nevelőiktől, dadusaiktól, a kisegítő személyzettől és nem utolsósorban Pintér Mihályné óvodavezetőtől, a gyerekek szavaival: Kati óvó nénitől, aki a feltételeket biztosította az óvodai munkához, a gyerekek fejlődéséhez.

Igen, a mi családjunkban megszakad, véget ér egy „húr”, amely az óvodakapuzhoz vitt 9 év óta minden nap kétszer bennünket. Ezután számunkra szeptember elsejétől csak a Nagyköz útja marad, immár harmadik gyermekemmel is. Egy keményebb, kikövezett út, ahol nem csak szép és jó dolgok történnek, hanem munkás, kemény, néha sí-

rós napok is lesznek kis életükben. De nem félttem őket, hisz a felnőttek világa sem „gyerekjáték”. Ehhez hozzá kell szoktatni őket. Lehet, hogy az első osztály után egyre ritkábban fognak az ölkébe kérdezkedni, mert „nem illik”, szégyenlősekké, kis felnőtté válnak, de addig arra kérem szülő társaimat, hogy hívják magukhoz közel, ültessék az ölkébe, dédelgessék életük értelmét, a gyermeküket. Tudom, sokszor lesz, hogy együtt sírunk az olvasás, a betűk, számok rejtélyes világának megismerésére tett kísérletezés közepette, de megéri, higgyék el, érdemes néha, mikor szükségét látják erősebben odaszólni, fenekükre legyinteni, mert annál többet fog-

„Járjunk táncot, ripegő-ropogót, pergő-forgó, libegő-lobogót...”

nak örülni a sikerüknek, szerepléseiknek, okosságuknak, tudásuknak.

Kézen fogva hoztak (hoztunk) április 28-29-én 32 kis csemetét a kedves szülők az iskola első osztályába való beíratásra. Elnéztem a szülőket, amint szorongva, aggódva léptek be a helyiségbe, bezzeg a gyerekek vidáman, szemükkel-szívükkel nyitva az új dolgokra, a tudásra, majd a tanító néniük által készített papírforgóval és lepkevel, kipirult arccal távoztak az iskolából, de csak egy időre, 1998. szeptember 1-ig.

Az 1998/99-es tanévet 32 kisdíák kezdi el az első osztályban Kuti Józsefné, Marika és Ruffné Basa Rózsa tanító nénik segítségével, irányításával.

Kívánok munkájukhoz sok sikert, a gyerekeknek szép eredményeket! Az iskola nyolcadik osztályos tanulóinak jelmondatával zárom soraimat:

“A szeretet az élet.”

Rácz Józsefné
szülő

PROGRAMJAINK

- ✗ Június 5-én a „gyógyító játék” alkalmazása céljából Kelemen Gabriella pedagógus hospitál óvodánkban.
- ✗ Június 6-án a **Pedagógusnapi** megemlékezésen óvodásaink is köszöntik nevelőiket.
- ✗ Június 14-én tartjuk a **Tanévzáró ünnepélyeket**, mely keretében a nagycsoportosok búcsút vesznek az óvodai élettől.
- ✗ Június 15-26. Gyermekeink egész éves úszásoktatása két hetes **úszótanfolyammal** zárul a bagi uszodában.

SULI-HÍREK

JÚNIUS

Pedagógus-továbbképzés iskolánkban III. rész

Közeleg a Világ... háló

Közel tíz éve van napirenden az iskola számítástechnikai eszközeinek korszerűsítése. Múlt évben azzal, hogy az állam részben hozzájárult a számítógépek és szoftverek vásárlásához, nagyon közelinek tűnt a hálózatra jutásunk. Ki gondolta volna, hogy több mint fél év kell ahhoz, hogy a Digitel 2002., a Matáv és az Elender szabad és gyors utat tudjon biztosítani az Internetre.

Természetesen nem várakoztunk télenül, tanulónk szakköri kerekét között már ismerkedtek a gépekkel, szoftverekkel. A tantervünkbe beépítettük az informatikát, én pedig oktatási informatikus

szakon kezdtem meg tanulmányaimat. Érzem, bármennyire is a legkorszerűbb ismereteket adják át az informatikus hallgatónak, a számítástechnikai eszközök gyors fejlődése a jónak hitt megoldásokat egy-két év alatt elavulttá teszi. Az informatikát, számítástechnikát oktató tanárok tehát külső technikai kényszerből is a folyamatos önképzésre kényszerülnek. Mindez nem csupán ránk, hanem tanulóinkra is egyre inkább igaz.

Célunk tehát az, hogy olyan lehetőségeket biztosítsunk érdeklődő tanulóinknak, amivel városoktól távolabb is versenyképes tudást szerezhessenek, ami azért még ritkaság a falusi általános iskolákban.

Kersch Gyula

Színházban voltunk

1998. május 3-án elmentünk Budapestre az Erkel Színházba és megnéztük a Twist Oliver című musicalt. Ez a darab két felvonásból állt. Egy megható történet, ami egy árva kisfiúról szól, aki árva házában nevelkedett, mert a szülei meghaltak. Különböző okok miatt egy rablóbandához került. Első rablása során rajtakapta egy igen gazdag öregember és a házába vitte. Később kiderült, hogy ez az ember az ő nagyapja. A műsor végén nagy tapsmal köszöntük meg az előadást. Reméljük, hogy lesz még ilyen szép előadásban részünk máskor is.

Lajtos Viktória
Kovács Tünde

5. a. osztályos tanulók

Köszönjük Bencze János segítségét, aki rendelkezésünkre bocsátotta a buszt mindenféle költségterítés nélkül!

AZ ELSŐ KIRÁNDULÁS

Sok esős nap után végre kisütött a nap, és a kis elsősökkel május 8-án útra keltünk Budapest felé. Célunk az állatkert és a Mezőgazdasági Múzeum meglátogatása volt. Az elsősök bebizonyították, hogy mennyit tanultak egy év alatt az iskolában. Végig fegyelmetten, de vidáman és boldogan nézelődtek. Sok érdekes és ismeretlen állat között önfeledten hancúroztak az új állatkerti játszótéren. A rengeteg múzeumi látnivaló ugyan elfárasztotta őket, de az élményeket már senki el nem veheti tőlük.

Nevükben szeretnék köszönetet mondani Bencze Jánosnak, aki a buszt ingyen a rendelkezésünkre bocsátotta. Önzetlen felajánlása lehetővé tette, hogy azok a gyerekek is jöhettek, akik nem biztos, hogy eljutottak volna oda. Az ő mosolyuk a legnagyobb köszönet. Köszönjük a sofőrnek, Balla Mihálynak, a szervező és kísérő szülőknél a felejthetetlen napot.

Kassai István
tanító

XXX PROGRAMJAINK VOLTAK XXX

♣ Május hónapban megköszönték gyermekeink az anyukáknak, édesanyáknak, nagymamáknak, dédiknek, hogy sokat fáradoznak, dolgoznak értük.

♣ Az alsó tagozatos matematika verseny győztesei:

1. osztály	I. helyezett	Gódor Dóra és Tóth Vivien
	II. helyezett	Vanó Ákos
	III. helyezett	Gódor Erika
2. osztály	I. helyezett	Pecze Andrea
	II. helyezett	Tóth Brigitta
	III. helyezett	Vanó Archibald
3. osztály	I. helyezett	Keserű Bálint
	II. helyezett	Veres B. Ádám
	III. helyezett	Veres B. Tamás
4. osztály	I. helyezett	Bozlék Nándor
	II. helyezett	Bibók Barbara
	III. helyezett	Labáth Melinda

♣ A felső tagozatban fizika és kémia versenyeken mérhették össze tudásukat tanulóink.

Az eredmény:

FIZIKA	6. osztály	I. Jancsy Krisztián
		II. Gódor Júlia és

KÉMIA 7. osztály

♣ Gyermekeink színházban és tanulmányi kirándulásokon vettek és vesznek részt.

♣ Május 29-én gyermeknapot tartottunk, amelynek programja a hagyományos akadályverseny, sportprogram és ügyességi játék volt. Szervezője a Diákönkormányzat vezetője, Gódné tanárnő és az önkormányzati tagok. Az akadályverseny rendezői a 8. osztályos tanulók.

♣ Ezen a napon adtak izelítőt 3. oszt.-tól tanulóink az egész éves zongoratudásukról.

♣ Május 30-án (szombaton) 10 órától a német nyelvi versenyen szerepelt három csapat: Boldog, Bag és Galgahévíz. Felkészítő, rendező: Kuti Péterné tanárnő

Kovács Attila
III. Bolbás Gyöngyi
I. Darnyik Aranka
II. Kaszala Zsanett
III. Dudás Petra
I. Darnyik Aranka
II. Dudás Petra
III. Pikács Nikolett és Kolesza Tünde

♣ Lassan elérkeztünk az 1997-98-as tanév végéhez. A búcsúzó 8. osztályos tanulók szavaival:

„Azokért élünk, akiket szeretünk,
azokért, akik igaznak tartanak.
A jövőnek élünk, a szépért, s jőért,
amit tehetünk!”

(Széchenyi I.)

Ebben a tanévben 23 gyermek hagyja el iskolánk kapuit. Reméljük, megállják helyüket az életben, a sors bármerre is viszi őket.

Tanulóink:

Csoma Csilla	Nagy Zoltán
Ecker Olivér	Német Tibor
Fácán Alexandra	Pikács Edina
Horváth Lajos	Pupos Renátó
Kis Norbert	Seres Ildikó
Kovács Kinga	Szilágyi Janka
Kovács Otília	Tőkési Katalin
Lendvai Balázs	Vaigel Csaba
Molnár Orsolya	Váczai Andrea
Nagy László	Vidák Linda

Vidák Renáta

és aki ezt a „kis csapatot” összefogta:
Rácz Józsefné osztályfőnök

BALLAGÁS ÉS TANÉVZÁRÓ 1998. június 13-án, szombaton 8.30 órakor lesz!

NÉPFŐISKOLAI HÍRADÓ

Szomszédolás Heves megyében

1998. május 12-én egész napos tanácskozás volt Egerben. Népfőiskolai továbbképzési program keretében a testi-lelki egészségvédelemről esett szó.

A Magyar Népfőiskolai Társaság elnöke bevezetőjében a kulturális törvényre hívta fel a figyelmet. Ebben a népfőiskolák kimondva is fontos szerepet töltenek be a közművelődésben, a felnőttoktatásban és a helyi szinten megalakításra váró Közművelődési Tanácsok munkájába is bekapcsolódhatnak.

Említette a Napirend 2000 címmel induló MNT pályázati lehetőséget, amely az Európai csatlakozással foglalkozik.

Felüldítően élénk és érdekes előadást hallottunk Péterfia Évától, aki a Népjóléti Minisztérium főosztályvezető helyettese. Beszélt arról, hogy egészségünk állapota 42 százalékban az életmódtól függ, s csak 10 százalékban befolyásolja az egészségügyi ellátás. Érdekes kísérletről számolt be, amit a minisztérium az iskoláknak hirdet meg minden évkezdés előtt. Amennyiben vállalja az iskola, hogy egy évig az ő általuk javasolt étrend szerint, olajjal, főzelékek nélkül, baromfi- és halhússal, sok nyers, illetve párolt zöldséggel főznek, sószegevényen, akkor technikai berendezések beszerzését támogatják. Mintaétrendet is ad az NM, és szerződésben rögzítik a megállapodást, mely betartását az NM ellenőrizheti is.

A Világbanki hitelprogram egy része is egészségmegőrzésre irányul. Kalocsán ennek keretében egy olyan szemléletformáló kísérlet folyik, melynek hatására például az ott élő emberek nagy részben félbarna kenyeret vásárol, és csak a kisebbség dönt a fehér kenyér mellett.

Csontosné Lenkey Mária a Heves Megyei Életreform Népfőiskolát mutatta be. 5. tanévüket kezdik meg szeptemberben, és 30-33 alkalommal, gyakorlatilag a tanévet lefedően szerveznek hetente programokat. Szerepel itt reformkonyha,

elsősegély, talp- és tenyérmasszázs, súlykontroll, gyerekbetegségek természetes gyógymódjai, férfi-nő kapcsolat, aromaterápia. Egész éves programjukat tanulmányozva az az ötlet fogalmazódott meg, hogy itt, Galgahévizen is meg kellene ismerni őket. Erre jó alkalom kínálkozna a Faluünnep másnapján, ahol egyébként is a mozgásé, a sporté a szó.

NYÁRI TÁBOROK

- ➔ Életmód és honismereti tábor
időpont: július 2-10.
helyszín: Putnok
részvételi díj: 6000 Ft
- ➔ II. Battyú drámapedagógiai tábor
időpont: július 13-18.
helyszín: Szilvásvárad
részvételi díj: 8000 Ft
- ➔ Királyi nyaralás (szerepjáték középkori királyi udvartartásban szabadtéri játékokkal, 10-15 éves gyerekeknek)
időpont: augusztus 2-16.
helyszín: Köveskál (Zánkától északra 10 km)
Részvételi díj: 28.000 Ft (2 részletben is fizethető).

További részletek a Népfőiskolán. Tel.: 28/460-276

Májusban történt

Május 5-én a Kuratóriumi ülést a községi könyvtárban tartottuk. Előtte kipróbáltuk Sára keze munkájával készült szivacsokat, amiket a tréningzszekek és a hagyományos ülőkék kaptak. Az 1996. évi SZJA 1 százalékából 1997-ben megkapott 9330 Ft támogatást, valamint a Baráti Körökön összegyűlt adományokat használtuk fel erre a célra.

A kuratóriumon új kuratóriumi tagot választottunk, Nagy Júliát, aki a Pest megyei Közművelődési és Információs Központ igazgatója. Járosi Andrásné megbetegedett, sajnos nem tudott el-

jönni, hogy személyesen megköszönhessük eddigi munkáját. Így majd egy másik alkalommal adjuk át részére az emléktárgyat, amit Basa Györgyi fazekas készített.

Nagy Andrea beszámolt az elmúlt félévi munkáról a gyűlési jegyzőkönyvben foglaltak szerint. Új levélpapírt, csekkeket készítettünk. Felmerült, hogy jelentkezünk be közhasznú szervezetként, ehhez viszont az alapszabály-módosításokat meg kell tenni. Határidő: június 1. Folyamatban vannak pályázatok, kifejezetten környezetvédelemmel kapcsolatban. A pedagógusprogramokat a következő évben már akkreditálással együtt kell megszervezni. Ezen eljárás anyagi vonzatait 1998-ban nem tudjuk vállalni. Viszont érdemes lenne már más szervezetek által akkreditált programokat lehozni a kistérség pedagógusai részére.

Meghívtuk az iskola igazgatóját, hogy a pedagógusok igényeit felmérhessük, az eddigi közös munkát áttekintsük.

A kuratóriumi ülésről készült jegyzőkönyv a népfőiskolán kérésére elolvasható. Köszönjük Erősvári Pál tanár úrnak a könyvtári vendéglátást.

Május 16-17-én családterápiára került sor, ahol három galgahévi család vett részt, két-két órát tudtak beszélgetni a családterápiában járatos pszichológus-szakemberekkel, Dick Zsuzsávi és Demetrovics Zsolittal. Felmerülhettek az otthoni, iskolai napok, a megélt problémák, és közösen keresték a megoldást. A családok visszajelzése szerint érdemes volt leülni beszélgetni. Köszönjük, hogy házi rétes és ebédlehetőség is adódott a szakembereknek.

Május 19-én testületi ülésen számolt be a népfőiskola titkára az 1997. április és 1998. májusa közötti tevékenységeiről. Köszönetet mondunk az együttműködésért az iskola vezetésének, az óvodai pedagógusoknak, vezetőknek. Mindezen programok nem jöhettek volna létre a Baráti Kör segítői, a hivatali támogatása nélkül. A testület két tagja is elismerően fogadta a beszámolót.

JÚNIUSI PROGRAMOK

Június 5. (péntek) 14 óra

Közösségi szemét-összeszedgetés

A Közbiztonságért Alapítvány kezdeményezésére az általános iskola, a népfőiskola, a falubeli polgárőrök várják azon lelkes lakosokat, fiatalokat és szüleiket, akik segítenek nekünk a falu utcáin lévő szemét összegyűjtésében.

Június 16. (kedd) 17.30-20.00

A Galgamenti Népfőiskola, a Baráti Kör évzáró rendezvénye

Június 22-26.

Hatékony-ság-fejlesztő tréning

helyszín: művelődési ház, emeleti előadó

vezeti: Dick Zsuzsa pszichológus

Kreativitás-tréning

helyszín: napköziotthonos óvoda

vezeti: Tóth Júlia és Stephányi Györgyi pszichológusok

ÁLLANDÓ PROGRAMOK

Német nyelvtanfolyam (1998. 06. 12-ig)
keddenként 18.30 órakor haladók részére
péntekenként 18.00 órakor kezdők részére

vezeti: Boda Helga tanárnő

Jóga (1998. 06. 18-ig)

csütörtökönként 18 órakor

vezeti: Kovács Zsuzsa mozgásterapeuta

részvételi díj: 250 Ft

Autogén tréning (1998. 06. 16-ig)

keddenként 16.30-21.30-ig

három évfolyamon

vezeti: Orosz Katalin klinikai

szakpszichológus

MEGHÍVÓ

Kedves Népfőiskolai Hallgatók, Baráti Kör-tagok, Segítőink, Támogatóink! Szeretettel meghívunk 1998. július 16-án (kedden) 17.30-tól este 20.00-ig az Évzáró Baráti Köri rendezvényünkre a művelődési ház nagytermébe.

Programelőzetes:

- az éves munka áttekintése röviden,
- látogatási bizonyítékok kiosztása,
- Élet az élet után címmel előadást tart dr. Pilling János a SOTE Magatartáskutató Intézetének pszichiáter, tanatólóógus szakembere.

Hagyományaink szerint egy kis ropogatnivalót mindenki hozzon a közös terített asztalra.

KÖSZÖNET ÉS KÖSZÖNTÉS

Érdekes helyzetben van a népfőiskola, hisz itt is tanítás folyik, ám hallgatóink sokan maguk is pedagógusok. A pedagógusnap alkalmából szeretnénk nagy szeretettel köszönteni minden pedagógust. Kívánunk nekik sok erőt, örömet és szépséget választott hivatásukban, az életükben.

Hasznos egészségügyi tanácsok gyermekeknek

BÉLFERTŐZÉSEK GYERMEKKORBAN

A gyermekkori hasmenéssel járó bélrendszeri fertőzéseket gyakoriságban csak a légúti fertőzések előzik meg.

A járványos hasmenések többsége az 5 évesnél fiatalabb gyermekekben fordul elő, de bármely életkorban jelentkezhet.

Az anyatejes csecsemők védelmet élveznek a fertőzött ételmiszerrel és vízzel szemben.

A.) A bélrendszeri fertőzések kórokozói baktériumok, vírusok, paraziták lehetnek. Kimutatásuk függ a mikrobiológiai laboratóriumok felszereltségétől és a vizsgáló eljárásoktól.

A magyar mikrobiológiai diagnosztikai eszköztár mellett kb. 30%-ban kaphatunk pozitív eredményt hasmenés esetén. A többi esetben a kórokozó – amely többnyire vírus – ismeretlen marad.

Baktériumok: 1.) Salmonella – fertőzött, főleg állati eredetű ételmiszerrel.

Fiatal csecsemő közvetlenül anyjától is fertőződhet. Gyermekekkel foglalkozó tünetmentes salmonella ürítő személyzet is okozhat fertőzést.

2.) Campylobacter – a salmonellák után a leggyakoribb bakteriális kórokozó hasmenésben.

A fertőzést a baromfihús, tojás, tej közvetíti.

3.) Dysentéria – kórokozói a shigellák, hazánkban a megbetegedettek száma fokozatosan csökken. Tünetei a véres széklet, hasi görcsök, hasmenés.

Vírusok: 1.) Rotavírus – a csecsemő- és kisgyermekkor leggyakoribb hasmenést okozó ágensei.

Közösségi járványt is okoznak.

Terjedése rendkívül gyors, februártól júniusig tartó szezonális van.

Paraziták 1.) Giardia lamblia – gyakori a tünetmentes hordozó állapot, de megnyilvánulhat felszívdási zavarokban, időszakosan visszatérő hasmenésben is.

2.) Cryptosporidium – nem régóta ismert, vizes hasmenéssel, hányással jár, óvodai járványokat okozhat.

3.) Bélférgesség – nem gyakori a hasmenés, de véres széklet előfordulhat.

B.) **Kórelőzmény** – fontos minél több adat a beteg gyermekről: a panaszok kezdete, van-e láza, a székletek színe, szaga, száma, a hányások száma, a csecsemő részletes táplálási adatai, a gyanúba fogható ételmiszerek, a diéta, külföldi utazás, táborozás, a környezetben élő állatok.

C.) **Fizikális vizsgálat** – az általános vizsgálaton túl ide tartozik a bélhangok meghallgatása és a gyermek végbéltapintása is. Fontos, hogy pelenkás gyermek esetén a vizsgálatra az utolsó székletes pelenkát hozzák magukkal. Vizsgálat során az éppen mért és a betegséget megelőzően mért testsúly különbségével megbecsülhető a folyadékvesztés súlyossága is. Ez határozza meg a folyadékpótlás mértékét és módját, így a kórházi kezelés szükségességét is.

Ha súlyadat nem áll rendelkezésünkre, a pulzus-szám, a nyelv szárazsága, a szemek beesettsége és a besüppedt kutacs tájékoztat a kiszáradás mértékéről.

D.) **Mikrobiológiai vizsgálatok** – A hasmenéses széklet megtekintésével a kórokozóra nem lehet megbízhatóan következtetni. A hazai ÁNTSZ laboratóriumok salmonella, shigella, campylobacter, Yersinia, csecsemők esetében még Coli bacterium irányában végeznek rutinszerű tenyésztéses vizsgálatot.

A tenyésztés ideje átlagosan 48 óra. Míg Budapesten és a megyeszékhelyeken a rendelők 1-2 nap alatt eredményt kapnak, addig a falusi praxisokból a székletmintát, majd a kész lelet postázása 3-4 nappal is meghosszabbíthatja a diagnózis szempontjából amúgy sem rövid vizsgálati időt.

E.) A különféle kórokozók által kiváltott *klinikai kép* nagyon hasonló, leggyakrabban a láz, hányinger, hányás, hasfájás, hasmenés tünetei jelentkeznek.

F.) **Kezelés:** A bélrendszeri fertőzések általában maguktól gyógyulnak. A tüneti kezelés azonban enyhíti a panaszokat. A hasmenéses és kiszáradt gyermek kezelésének alapja: a folyadék és só-pótlás, a diéta, a tüneti és antimikrobás kezelés.

Folyadék- és elektrolit-terápia: a szájon át történő folyadékterápia során az első napon a folyadékhiányt cukortartalmú sóoldattal (Normolyt, Milupa RES) pótoljuk. Ezt követően a gyermeket kívánságának megfelelően vízzel itatjuk. A hányó gyermek, vagy súlyos kiszáradás esetén kórházi infúziós kezelés a célravezető.

Diéta: A csecsemőt nem szabad koplaltatni. Az idősebb gyermekek etetését is kezdjük meg, amint lehet.

Csecsemők diétájának megkezdésekor jó hatású a könnyen elkészíthető répalé és a rizsnyák.

Nagyobb gyermek étrendjéből is iktassuk ki átmenetileg a tejet (hasmenésben a tejcukorbontó enzimek károsodnak leghamarabb). Adható viszont a ropi, keksz, kétszersült, babapiskóta, majd a diéta gyorsan bővíthető: párolt rizzzel, főtt burgonyával, kiflivel, párolt csirkemellel, kompótokkal, befőttekkel, a nyers gyümölcsök közül az almával és a banánnal. Ne koplaltassuk a gyermeket akkor sem, ha a diéta szélesítésekor a hasmenés fokozódik.

Gyakori hiba, hogy a szülők nem kapnak részletes útmutatást a diétáról, és krémtúróval, túró rudi-val, cukros, szén-savas üdítővel, csokoládéval etetik gyermeküket. Ilyen étrend mellett a hasmenés és a hasfájás súlyosbodik, ami kapkodáshoz, végül pedig kórházi felvételhez vezet.

G.) **Megelőzés, járványügyi intézkedések:**

A bakteriális eredetű hasmenések többsége egyszerű higiénés módszerekkel megelőzhető. Ide tartozik a kézmosás, a konyhai műveletek elkülönítése, a fertőzésforrások ismerete (tojás, baromfi, sertés, állatok), tiszta konyhatechnika, a konyhai dolgozók székletszűrése.

Hasmenéses gyermek ne menjen közösségbe!

Dr. Majoros Valéria
gyermekorvos

Kultúra, művelődés, szórakozás

„ARANYOS” DIÁKJAINK

Az aszói Petőfi Sándor Gimnázium és Gépészeti Szakközépiskola minden évben, május elején a ballagás alkalmával egy ballagó fiú és egy lány számára 4, illetve 5 éves munkájának elismerésül egy aranyból készült Petőfi-emlékérmet adományoz.

Idén falunknak nagy dicsőséget szerezve két volt galgahévízi diák, *Hóka Anita* és *Kersch Péter* nyerte el ezt a kitüntetést.

Mindketten 5 évvel ezelőtt kezdték meg tanulmányaikat a gimnázium francia tagozatán. Idén pedig már érettségiztek.

Mindkettőjüket „félérett” állapotukban faggattam az emlékémről és jövőbeli terveikről.

D.Á. – Először is gratulálok nektek minden galgahévízi nevében a díjhoz!

H.A. – K.P. – *Köszönjük!*

D.Á. – Egy kívülről igazán nem sokat tud erről az emlékémről. Elmondanátok, hogy mit kell róla tudni?

H.A. – *A pontos részletekkel mi sem vagyunk tisztában. Azonban annyit tudok róla, hogy minden évben az érettségizők közül egy fiú és egy lány kapja. A díj odaítélésekor figyelembe veszik a tanulmányi eredményt, a nyelvvizsgá(ka)t, illetve a kötelező tanulmányokon kívüli kiemelkedő teljesít-*

ményeket (sport, kulturális, tanulmányi versenyek stb.). Ezek alapján biztos voltam benne, hogy idén a díjazott fiú Peti lesz, de a másik díjról sohasem gondoltam volna, hogy az enyém lesz. Nagyon boldog voltam, mikor megtudtam, hogy Peti mellett én kapom az érmet. Később az osztályfőnököm elárulta, hogy főként közösségi munkámmal dolgoztam meg a díjért, hiszen az 5 év alatt szinte minden ünnepély résztvevője, sőt tavalý és idén a szalagavató és ballagás főszervezője voltam. Bár mindig megfogadtam, hogy nem csinállok semmit, a végén mégis minden a nyakamba szakadt. Most már úgy érzem, megérte.

D.Á. – És te, Peti, gondoltad volna, hogy ebben az évben tiéd lesz a dicsőség?

K.P. – *Nem tudom, de nem is gondolkodtam rajta. Tulajdonképpen a díj kritériumainak megfelelttem, de mindezt nem azért tettem, hogy elnyerjem ezt a kitüntetést. Nem azért jártam versenyekre, nem azért foglalkoztam a fizikával ilyen intenzíven.*

Hóka Anita

Kersch Péter

D.Á. – Említetted a versenyeket, pontosan melyek voltak azok, amelyeken igazán előkelő helyezést értél el? Hiszen köztudott, hogy te elsősorban a tanulmányi versenyeken való szereplésedért kaptad ezt az elismerést.

K.P. – *Igen, valóban. Tehát még nulladikban részt vettem az Öveges József fizika-matematika országos versenyen Tatán, ahol fizika kategóriában első helyezést értem el. A legnagyobb megmérettetésen azonban harmadikos koromban vettem részt, hiszen nekivágtam a fizika OKTV-nek (Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny), ahol végül első helyezést értem el.*

D.Á. – Ez azt jelenti, hogy Magyarországon tavaly te voltál a legjobb fizikából a 17-18 éves korosztályban?

K.P. – *Igen. (Válaszol Peti szerényen.)*

D.Á. – Mivel jár egy OKTV 1. helyezés? Mit kaptál jutalmul?

K.P. – *Elsődleges jutalom számomra az, hogy felvételi nélkül bejutok az egyetemre, ahová menni szeretnék, illetve mentesülök a fizika érettségi vizsga alól is. Ez azért nagy könnyebbség, hiszen nem kell izgulnom a felvételi miatt.*

D.Á. – Ezek szerint a fizikával kapcsolatban foly-

tatod tanulmányaidat. Elárulnád, hogy hol?

K.P. – *A Műszaki Egyetem informatika szakán.*

D.Á. – Reméljük, ott is ilyen sikerrel. És te, Anita, hová szeretnél felvételt nyerni?

H.A. – *Első helyre a szegedi József Attila Tudományegyetem jogi karára adtam be a jelentkezési lapom, ugyanis, ha az érettségim kitűnő lesz, akkor ide felvételi nélkül bekerülök.*

D.Á. – És a második hely?

H.A. – *Államigazgatási Főiskola, csak pontok alapján. Aztán, hogy hová vesznek fel, az majd kiderül úgy július végén.*

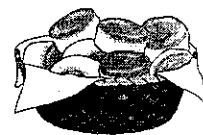
D.Á. – Sok sikert előre is, és nemcsak a felvételire, hanem az érettségi hátralévő részére is! Még egyszer gratulálok, és remélem, hogy nem ez volt az utolsó alkalom, hogy egy díj kapcsán leültem veletek beszélgetni!

Darnyik Ágnes

GASZTRONÓMIAI PALETTA

Hideg kókuszleves

Hozzávalók 5 személyre:

4 db kókusz
30 g kókuszreszelék
40 cl tej
2 cl tejszín
15 dkg kristálycukor
50 g vaníliás cukor
10 g őrölt fahéj
4 db tojássárgája
só

A kókuszt felvágjuk a felső részénél. A benne lévő kókuszlevet a tejhez öntjük. Beletesszük a vaníliás cukrot, kristálycukrot, őrölt fahéjat, kókuszreszeléket, majd felforraljuk. A habtejszinnel elkevert tojássárgájához állandó keverés közben lassan hozzáadunk a levesből 0,5 litert, majd ezt visszaöntjük a többi leveshez. Ezután az egészet felmelegítjük, kevés sót teszünk bele. Forralni már nem szabad! A tűzről levéve jeges vízbe tesszük. Hidegen tálaljuk.

Borjúszelet Vajdahunyd módra

Hozzávalók 5 személyre:

70 dkg borjúszelet
só
45 g liszt
60 g olaj
40 g vaj
3 db zöldpaprika
1 csokor kapor
25 cl tejszín
20 cl erőleves
törött bors

pirítjuk. Kevés liszttel megszórkjuk, tejszinnel és kevés erőlevessel felengedjük. A végén megszórkjuk a finomra vágott kaporral. Kiforraljuk, majd beletesszük az előre megsütött szeleteket. Kis forralás után tálalható. Krokettel vagy párolt vegyes zöldségkörettel kőrítjük.

A borjúszeleteket lisztben megforgatjuk, kevés zsiradékon megsütjük. Apró kockára vágott hagymát a visszamaradt zsiradékban megpirítjuk, majd rátesszük a kockára vágott zöldpaprikát, és azt is meg-

Hátszegi palacsinta

Hozzávalók 5 személyre:

170 g liszt
3 dl tej
2 db tojás
só
12 g porcukor
65 g olaj

Töltelék és hab:

30 dkg túró
15 dkg kristálycukor
4 db tojás
fél citrom reszelt héja
vaníliás cukor
48 g mazsola
50 g vaj
2,5 dl tejföl.

Vékony palacsintatésztákat sütünk.

Az áttört túróból tejjel, tojással, cukorral, reszelt citromhéjjal, mazsolával krémet készítünk. Ezzel a krémmel megtöltjük a palacsintákat. Tátra helyezzük, a tojások fehérjéből habot verünk, amibe beletesszük a tojások sárgáját, cukrot, kevés lisztet, majd a palacsintákat feldíszítjük a nyomózsákból kinyomott habbal.

Meleg sütőben szép pirosra sütjük, a tetejét porcukorral meghintjük.

Jó étvágyat
kívánok!

Fekete Antonió
szakács

A GALGA MENTE ÜZENETE KÁRPÁTALJÁRA

„S az emberszívben mind tisztábbak,
Boldogabbak, kedvesebbek a lángok
S miket teremt a vágó ember,
Egyre szebbek az új és új világok.”

(Ady)

Az ember hajlamos arra, hogy sajnálja magát, és talán oktanul is panaszkodjon egészen addig, míg mások megdöbbenő sorsáról hírt nem kap. Néha azonban az addig magát szegénynek, elesettnek ítélt ember is tud – saját gondjain nagyvonalúan felülemelkedve – másokon önzetlenül és valóban tartalmasan segíteni. A közelmúltban a legszebb emberi magatartásra, a segítségnyújtásra láthattunk példát a Galga mentén.

Az utóbbi években egyre elkeserítőbb hírek érkeztek Magyarországra a Kárpátalján élő magyarság életkörülményeinek alakulásáról, létért való küzdelmeiről. Hallottuk, hogy nagy a munkanélküliség, a közalkalmazottak fizetés nélkül dolgoznak (ennek megfelelően hónap-számra hitelbe vásárolnak), nem jut a családok asztalára kellő mennyiségű és minőségű élelmiszer, rendszeresen lekapcsolják az áramot, az iskolákban nincs fűtés. A segítségnyújtási lehetőségeken töprengve a Páneurópai Unió Aszódí Szervezete egyik ülésén úgy döntöttünk, hogy sok magyar településhez hasonlóan mi is úgy próbálunk lelki-fizikai támogatást nyújtani, hogy Aszódon és környékén két hétre vendéglátóknak egy autóbussznyi kárpátaljai kisgyermeket. A szervezőmunkát mi, az említett szervezet tagjai magunka vállaltuk, és hamarosan lépéseket is tettünk az ügy érdekében. Felvettük a kapcsolatot Átányi Lászlóval, a kárpátaljai gyerekek magyarországi üdülését már évek óta sikeresen szervező tanárral, aki ettől kezdve végig a segítségünkre volt. Ezután két fontos feladatunk adódott. Egyrészt meg kellett teremteni az anyagi bázist, hiszen az utaztatás súlyos pénzüsszegekbe került. Szerencsénkre nagyon sokat segítettek. Itt csak néhány cég, illetve vállalkozó nevét említjük meg:

Veszélyes hulladéklerakó, PIET KERT, GALGAMIX, PIETA KFT., Galgamenti Víziközmű, ÁFÉSZ, AL-KER KFT., ARTWIND KFT., B + N Referencia KFT., Vasszer KFT., REN-DEPO, M és M Motor Kft., ZOLT-X BT., ÉPKOMPLEX Kft., GALGAHÚS, BARKÁCSBÁR, Bencze János, Szovics Mihály, Szovics Pál, Erdősi László és Kálmán, Kóvágó János, Kmety László, Markotányos József és még sokan mások.

Másrészt vendéglátó családokat kellett keresnünk a kisgyermek részére. Az Aszódí Tükörben közzétett hirdetésünkre 45 vendéglátói helyre 81 család jelentkezett Aszódról és Aszód környékéről.

A szülők toborzásában, tájékoztatásában, munkájuk lebonyolításában sokan segítségünkre voltak. Így a környékbeli települések polgármesteri hivatalainak vezetői, akik biztosították az iskolai napok ebédjét, az iskolaigazgatók, akik befogadták két héten át a vendégyerekeket, különösen az aszódí 2. sz. iskola vezetői, akik két egész napos programmal tették emlékezetesebbé az itt töltött napokat, tanárok, akik többek között gyűjtéseket bonyolítottak le, s akik nélkül szinte lehetetlen lett volna a kapcsolattartás.

A program sikeres véghezviteléhez tervet készítettünk, s a lehetőségek függvényében többnyire eszerint haladtunk a két héten át... Április 15-én érkeztek a gyerekek kísérő tanárnőjükkal, Szibert Klárával. A vendéglátó szülők nagy izgalommal várhoztak (néhány elírás miatt többen voltak, mint ahányra szükség volt), látható meghatottsággal, szeretettel vitték haza a fáradt, fél-szeg 8-12 éves kisgyerekeket.

A két hét hál' Istennek nagyobb baj, betegség nélkül zajlott, a szülőkkal mindvégig telefon-összeköttetésben álltunk. (A telefonköltségek egy részét is az aszódí Petőfi Sándor Gimnázium biztosította.) Az említett programokon kívül volt egy nagyon szép, jól sikerült kirándulás is a vendégyerekek részére, ebben is voltak önkéntes segítők.

Május 1-jén búcsúztunk el a kárpátaljai csoporttól. Ezen a napon már délelőtt benépesült a kollégium parkosított udvara. A beregszászi autóbussz megérkezése előtt a díszterembe mentünk, amit zsúfolásig megtöltöttünk, tanárok, szülők, gyerekek és más érdeklődők. Bizony mindannyian úgy éreztük, hogy valami nagyon szép dolog történt a Galga mentén, olyasmiről, amit nem is lehet pontosan szavakkal kifejezni: nagyon sokan, nagyon erősen kifejezték segíteni akarásukat, törekvésüket, valami szebbre, jobbra, nemesebbre, s mindezért tenni, áldozni is tudtak. Ez az érzés izgatottá, feszültté tette a búcsút. Szibert Klára megköszönte a vendéglátást, köszönő szavait egy szép anyák napi dal tette még meghatóbbá, amit részint mindannyiunk zavarának, részint könnyeinknek leplezése végett énekeltek, vékony, félénk hangokkal. Ez a dal nekünk is segített megfogalmazni akciónk céljának lényegét: az együttérzést, a valakihez tartozás élményét, melegségét üzentük, küldtük Beregszászra.

Köszönjük a segítséget a vállalkozóknak, a szervezeteknek, a névtelenségben maradt adakozóknak és legfőképpen a vendéglátó szülőknak, akik felvállalták a gyermekek etetését, öltöztetését, a róluk való gondoskodást, az anyagi és lelki áldozatokat.

Vendéglátó szülők voltak:

Aszódról: Szarka Attila, Guba Ferencné Urr Andrea, Szabó Istvánné, Puskás László, Kiss Károly, Papp József, Pála Sándorné, Frajna Miklós, Lajtós Ferencné, Sági Ferencné, Tukora János

Bagról: Katona András, Takács Péter, Káré Csabáné, Palaga László, Dr. Péter Mihály, Mile Sándor, Kiss József

Kartalról: Bodnár Orsolya, Apkó András, Maczkó Mónika, Gerhát Kitty

Ikladról: Mayer János, Strebákné Homonnai Tünde, Balogh Józsefné, Schlenkné Furák Zsuzsanna, Abonyi Miklósné

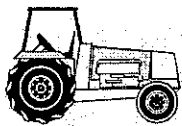
Hévízgyörkről: Kádas Péterné, Rozsnyai Kálmánné, Tóth János, Hajdu Tibor, Bodor József, Tóth Miklós

Turáról: Sára István, Nyers Zsolt, Blaskó Zoltán, Szovics Gábor, Tóth Istvánné

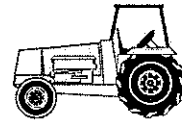
Galgahévízről: Oláh Gáborné, Farkas György, Kiss Sándorné

Aszód, 1998. május 14.

A Páneurópai Unió Aszódí Szervezete

KISTERMELŐK FIGYELMÉBE!

AMIT A NÖVÉNYVÉDELEMRŐL TUDNI KELL!

A növények gazdaságos termesztésének elengedhetetlen technológiai eleme a növényvédelem, vagyis a kórokozók, állati kártevők és a gyomnövények elleni eredményes védekezés. Ez pedig jelenleg is még hosszú ideig nem nélkülözheti a növényvédő szerek használatát. A növényvédő szerek kémiai anyagok, ezért a hozzá nem értők, a mindent jobban tudók, a szabályokat nem ismerők vagy megszegők kezében kétélű fegyverré válva veszélyeztethetik a felhasználót, a megvédeni kívánt növényt, a fogyasztót, az élő és élettelen környezetet. Ezért a növényvédelmi tevékenység csak szigorú szabályok keretében végezhető, ezeket az előírásokat a legmagasabb rendű növényvédelmi jogszabály, az ún. "Növényvédelmi kódex" tartalmazza.

A jogszabály kategóriákba sorolja az engedélyezett növényvédő szereket, rendelkezik arról is, hogy kik jogosultak és milyen feltételekkel az egyes szercsoportok felhasználására, így jelenleg az alábbi csoportosítás érvényes.

I. kategória (volt nagyüzemi szerek): felsőfokú szakmai képesítéssel használhatók

II. kategória (volt feltételes forgalmú szerek): ezeket a készítményeket csak egy 80 órás növényvédelmi tárgyú tanfolyam eredményes elvégzésével megszerzett „ENGEDÉLY” (zöldkönyv) birtokosa árusíthatja, vásárolhatja és felhasználhatja, de csak saját célra, szolgáltatásra nem jogosít. Az „ENGEDÉLY” 5 évig érvényes, majd továbbképzéssel megújítható.

III. kategória: korlátozás nélküli szabadforgalmú készítmények.

által előírt fenti tanfolyam bárhol szervezhető, ahol az oktatás személyi és tárgyi feltételei biztosítottak. Az eddigi gyakorlat szerint a szervezésben részt vesznek a művelődési házak, helyi gazdakörök, gazdajegyzők, növényvédő szert árusító boltok, iskolák, mezőgazdasági termelő üzemek stb.

A tanfolyamot a megyei NTÁ felügyeli, a vizsgáztatás és az „ENGEDÉLY”-ek kiadása is csak az NTÁ hatásköre. A vizsga díjköteles.

A növényvédő szerek kategóriába sorolását a minden évben megjelenő „Növényvédő szerek, termésnövelő anyagok” című kiadvány tartalmazza.

A növényvédő szert használó termelőnek minden esetben szigorúan figyelembe kell venni az adott készítményre vonatkozó előírásokat, így azt, hogy milyen növényre, milyen dózisban engedélyezett, mennyi az élelmezés-egészségügyi várakozási idő, ennek alapján mikor szedhető, fogyasztható, forgalmazható a növény vagy termés.

Azok a termelők, akik termékeiket forgalomba hozzák (piacon, boltban, átvevőhelyeken vagy bárhol), kötelesek a növényvédő szeres kezelésről nyilvántartást vezetni. Ez a nyilvántartás az ún. permetezési napló, amelynek tartalmaznia kell a lap alján található táblázat adatait.

A permetezési napló nem feltétlenül egy előre gyártott, megvásárolható nyomtatvány, elegendő erre egy házilag elkészített, az előírásnak megfelelően kitöltött füzet, amit a termelőnek az árusításkor mindig magánál kell tartani, és a növényvédelmi hatóság kérésére köteles bemutatni.

Dr. Magyar Istvánné
Pest megyei NTÁ, Gödöllő

A II. kategóriába sorolt készítményekhez az FM

Termelő neve és címe:								
.....								
Sor-szám	Kezelt kultúra	A kezelés		A használt növényvédő szer			A szüret, betakarítás, ill. forgalomba hozatal időpontja	A felelős aláírása
		helye (területe) táblaszám	befejezésnek időpontja	megnevezése	előkészítés (q hígítás mértéke)	mennyisége (kg/ha; g/m ² ; g/m ³)		

KÖZÉRDEKŰ HÍREK, HIRDETÉSEK, INFORMÁCIÓK

HIRDETMÉNY

Értesítem a lakosságot, hogy az önkormányzat
képviselő-testülete
1998. június 6-án (vasárnap) du. 17 órai
kezdettel

a Kodály Zoltán Művelődési Házban

KÖZMEGHALLGATÁST tart.

A közmeghallgatásra várom a község minden, a
közügyek iránt érdeklődő polgárának megjelenését.

Galgahévíz, 1998. május 19.

Dr. Basa Antal
polgármester

FIGYELEM!

A csatorna-befizetés után visszatérítendő
közműfejlesztési támogatás felvehető a
polgármesteri hivatal pénztárában
ügyfélfogadási napokon:

Hétfő: 9-15 óráig

Szerda: 9-15 óráig

Péntek: 9-12 óráig

Kérjük a fenti időpontokat betartani a za-
vartalan munkavégzés érdekében!

KÖSZÖNJÜKI

KÉZILABDA-MÉRKŐZÉSEK EREDMÉNYEI

TURA-GALGAHÉVÍZ
33:11

GALGAHÉVÍZ-MOGYORÓD
24:26

GALGAHÉVÍZ-GEAC
23:33

KOCSÉR-GALGAHÉVÍZ
28:22

DOMONY-GALGAHÉVÍZ
28:17

LABDARÚGÓ-MÉRKŐZÉSEK EREDMÉNYEI

GALGAMÁCSA-GALGAHÉVÍZ
0:4

ZSÁMBOK-GALGAHÉVÍZ
0:0

GALGAHÉVÍZ-MOGYORÓD
5:1

DÁNY-GALGAHÉVÍZ
3:0

HIRDETMÉNY!

Tura Nagyközség Polgármesteri Hivatala érte-
síti az érintett őstermelőket, kereskedőket,
hogy a NAGYBANI PIAC nyitvatartási ideje
1998. évtől az alábbiak szerint módosul:
A PIAC NYITVATARTÁSI IDEJE minden év áp-
rilis 15-től október 31-ig, hétfőtől péntekig 5
órától 12 óráig.

Kivéve: minden hónap első szerdája, melyen
az ORSZÁGOS ÁLLAT- ÉS KIRAKODÓVÁ-
SÁR kerül megrendezésre.

Tura, 1998. március 30.

Vadász György
jegyző

**Megnyílt Galgahévízen, a Kossuth L. u.
és Szabadság u. sarkán
(a Te meg Én büfé udvarában)
a GÁZCSERETELEP.
Üzemeltető: Ruzsinczki János
Nyitva: naponta 7-19 óráig.
SZÜNNAP NINCS!**

Kiadja a Galgahévízi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala
Felelős kiadó: Dr. Basa Antal polgármester
Felelős szerkesztő: Basa Barbara
Készült az ARTWIND Kft. nyomdájában